

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 61. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünneppapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, március 15.

Március idusa.

Nagybecskerek, március 15.

Csodás nap! Minél inkább távolodik tőlünk, annál nagyobb fényt kap. Minél többször érkezik meg évfordulója, annál érthetlenebb elöttünk. Rege, amely valóság és mese is egyszerre. Történet, amely elmúlt s melyből táplálkozik jelen és jövő. Ábránd, mely után sóhajunk és epedünk. Fogalom, melyet megérez és megért a magyar nemzet apraja-nagyja. Egy nemzet vágya és képzelete, melyet szívünkéből és elménkéből kiirtani soha sem lehet.

Emlékezés napja! Feljúlunk a küzdelmek, melyeket a magyar nemzet átélt. Arpádtól Kossuthig látjuk a magyarság harcát külelenséggel és önmagával önzésből, rut visszálkodás miatt és önzetlenségéből a hazáért. Mert csak a hazáért lehet önzetlenségéből küzdeni, a többi mind önzés szülője. Csak a hazát lehet önmagáért szeretni, mást a hozandó haszon szempontjából bírálunk. És bizony-bizony többet küzdöttünk önmagunkal gyilkos testvérharcban rut önzésből, mint ellenséggel a hazáért. De míg önmagunkat legyőzni, kipusztítani — hála Istennek — soha sem sikerült, a hazát mindig meg tudtuk menteni a magunk számára.

Elmélkedés napja! A mult tanit, a jelen magabaszállást hirdeti, a jövő megváltozást követel. Sokat mulasztottunk, azt pótolnunk kell de nincs idő fokozatos fejlődésre, mert akkor mindig századokkal maradunk hátra az előrehaladt művelt világtól, viszont botlás, tévedés, keserűség, károsodás és rázkódás nélkül nem tartatunk egyszerre lépést a jelen előrehaladott nagy műveltségével és tudományával. A mult belviszályainak árát most fizetjük meg, a mult büneiért most bünhődünk. A jelent nem élvezhetjük, ha a jövőt biztosítani akarjuk. Az a kérdés: akarjuk-e hát a jövőt? Tudunk-e oly nagyok lenni, hogy lemondunk az életről, a jelen élvezetéről csak azért, hogy utódaink jobban, biztosabban és szebben élhessenek? Tudunk-e oly nagyok lenni, mint

negyvennyolc március idusának igaz férfiai, igaz magyarjai?

S mikor ezt kérdezem, válasz gyanánt éles fájdalom és reszkető düh nyilalik át szívemen. S a fájdalom nagyobb, a düh bántóbb március idusán!

Fájdalommal látom a kisebbitést, a leleplezéseket, melylyel minden élő és nem élő vezető férfainkat pellengérré akarják állítani, hogy a belviszályból, a testvérharcból soha ki ne kerüljünk. Fájdalommal látom a közönyt, melylyel a nemzet nagyobb zöme a közjó és közérdek iránt viseltetik, mert önzően csak a maga hasznával, a maga javával törődik. Fájdalommal látom a romlást, az erkölcsök s a jellem romlását, melylyel lépten nyomon találkozunk, melyet az ujságok naponta föltárnak s még le sem tagadhatjuk.

S düh fog el, hogy annyi baj és bűnhődés után mit sem tanultunk, de nem is akarunk tanulni a multak szomorú tapasztalataiból. Vagy abban bizakodunk, hogy ha nyakunkon lesz a hurok s a veszély pillanata itt lesz, megmutatjuk ismét, hogy még mindig magyarok vagyunk s megmentjük a hazát! Meglehet, hogy így lesz. De így a magyarnak csak mindig jelene lesz, jövője soha! Ez csak tengődés, de nem élet. Ez kényelmes lehet az élő nemzedéknek, de nem dicséri gondolkodását, nem mutatja tehetségét, nem tünteti ki képességét, szomoruan világítja meg jellemét és erkölcsét.

Hol van Széchenyi, ki nagy dolgokat alkotott nemzetével nemzetének? Hol van Petőfi, hogy végigostorozná tespedő, léha nemzetét?

Nem mult el másfél század, hogy édesség, méz volt a mérgünk, asszonyi báj és csáb a megölőnk, de jött utána egy igaz férfi, őszinte jellem, nagy lángelme s megmutatta, mi volt az édesség, a méz tartalma, megriadtunk, fölébredtünk. Az egyenes eljárás visszatetszést szült, a császári akarat fölidézte a nemzeti öntudatot. Az altatásnak mindig felülünk, a nyíltsággal szembeszállunk. Pedig egyet akar mind a kettő: minket megsemmisíteni;

csak hogy az egyik hizeleg nekünk s az jól esik, a másik kimozdít a keleti kényelemszeretetből s ezt ritkán szeretjük.

Már-már újra éltük a kort! Hizeleg és félrevezető jelszavakkal, csábító hamis okoskodásokkal van megmetyelvezve a nemzet zöme. Nagylelkűeknek, lovagiasoknak kell lennünk, állítják sokan. Mondják: politikai bölcseséget, nemzeti nagyságot és hatalmi fölényt tanusítunk, ha engedünk és tekintetbe vesszük ezt meg azt. S a nemzet felejt, hogy nem egyén, hanem nemzet, hogy mindezen tulajdonság disze egy férfinak, de sorvasztó betegsége egy nemzetnek.

Egy nemzetnek soha sem szabad nagylelkűség címen törvényétől, félre nem magyarátható, félre nem érthető, kötelező és parancsoló törvényétől hajszálnyira sem eltérnie.

Egy nemzet lovagiassága az igazság, a meg nem vesztegethető, félre nem tekintő, történeti alapon nyugvó, osztatlan és vak igazság.

A jog, az ellenmondást nem tűrő, mindeneket egyenlően illető és érintő, föltétlen tiszteletben tartott és követett, szigorú jog egy nemzet politikai bölcsesége.

Ha törvényt félremagyaráz, ha igazságot pártszempontból osztogat, ha jogról lemond, veszendőbe megy a nemzet.

Ezekre emlékeztet, ezekre tanit március idusa. Ezekre gondoljon, ezeket vesse magába március idusán a nemzet. Ezek hassák át, ezek lelkesítsék a nemzetet március idusán.

A csodás nap évről-évre legyen rege napja, mely a magyar dicsőséget hirdeti.

Az emlékeztet napja évről-évre legyen dicsőség napja, melyet a magyar történet aranyoz be.

Az elmélkedés napja évről-évre legyen történet napja, mely egyre virágzóbbnak, fejlődöttebbnek, nagyobbak, hatalmasabbnak látja a magyar nemzetet!

Hiszek egy nemzetben: — magyar nemzetemben, vallom jövőjét, bizom Hadurban.
Semsey Gyula.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Jorgl.

A „Torontál“ eredeti tárcája.

Írta: Széki Andor. (Vége.)

A hold is megjelent hivatalan s végigöntötte fátyolos, kék fényét a sötét árnyékot vető házakon. Csupa ragyogó ezüstnek látszottak a cserepes tetők. Épen akkor titokban, nesztelen kisubant Jorgl a kamrájából. A rác Kuzmanics udvaráról melázva hallzott a nemzeti csimpolyaszó, a Mányiék kapujánál mérgesen megugatta a nagy szelindek. Megrugta dühösen az orrát és bujkálva szökött előre az alacsony sövénykerítések mentén. Maga is megijedt, mikor a Kondánék nyitott kapuja elé ért. A három házőrző csaholva rohant feléje, ijedten vissza akart húzódni, de már észrevette a póre András, a Verona öcscsüke.

— Vera! Vera! — kiáltja. Gyere, itt a Mózes.

— A Mózes! ordítja az egybegyült atyafiság hangos röhögéssel.

— Hát csak dugd beljebb az orodat, te!

— rivall rá Kondán uram.

Verona el is szalad mindjárt érte, úgy buzza, noszogatja befelé. Nagy nehezen beviszi a férfiak elé. Ott tisztességgel emelint meg az ernyős sapkáját:

— Béke veletek!

Gazd'uram megkínálja a jóféle borral.

— Koccints kölyök! mondja. Ilyen mennyei aranyeső még az ismeretlen dédapád torkán se csuszszant le, ha ugyan volt dédapád, mert hát úgy mondta a multkoriban a tiszteletes is, hogy a ti fajtátok a porból szaporodik, akár a bolha. Azért vagytok annyian.

Nagy, viháncoló hahota támadt erre a seregben.

— Kár ennek az a lé! — mondja dolyfösen Vidacs. Cukros mannát hozzatok neki.

Peti fiam, lejebb a hanggal! Csitítja Giládi Benedek. Minek piszkálni szegényt, hiszen olyan jámbor, mint a sült csirke.

— Hüé, de édes fálátot csinál a nemzetes ur ábból a zsidóból! szól a dadé. Fel ké találni holnap mátkápecsenyinek!

Erre aztán kapott egy hatalmas pofont a Veronától.

— Csiba te, móré! Neked bizony jobb volna, ha élő kappan lenne, hogy ellophatnád ének évadján. Aztán odafordul a többiekhez. Kendeknek sincs jobb dolgok, mint hogy ilyen félkegyelmű mókákkal előálljanak! Bizony elviszem magammal. Gyere Jorgli, nézzünk a konyhára!

— Nono! dörmögi Vidacs fenyegetve. Nem jó a tüzzel játszani, ha jégből van is! Tudom Istenem, kolbásznak aprítom még ma valakinek a husát!

A konyhában leültette a kukoricás zsákokra a guzsaly mellé, maga utána lát a bográcsoknak. A lobogó tűzön szipogva fő a leveses

hus, a nyársra szurt malac susterogva, pirulva fordul egyet egyet rajta.

A lány izeg mozog, fujja a meleget magából. Husos testéről bőségesen csöpög le a veríték. Ahogy így rékli nélkül foglalatokodott, elől az inge csupa viz lett, a nedves, megfeszült patyolat szinte mutogatja a fehér, parasztosan nagy melleket. Az izzasztó hőségben szinte látni, hogy száll, terjeng a sűrű, nedves gőzölgés, a min pislogó erőlködéssel tör keresztül a kis olajmécse fénye. A Jorgli homlokán nehéz cseppek verődnek ki, az arca kivörösödik az izgatottságtól. Megszólal csendesesen, telénken:

— Ugy-e ez mind csak játék? Mind, mind, elejétől kezdve!

— Nem, mondja közömbösen a lány.

— Mást mondottál mindig, mást Verona.

— Mást.

— Minek mondottad?

— Minek? Kérdi tettetett közönynyel. Hát csak! Tréfából, bolondságból, magam se tudom.

A fiu arca gyorsan rángatózik egyet. Aztán nyugodt marad. A fullasztó melegben törülgeti az arcát, le egészen a nyakáig. Bambán nézi a lány is, aztán tovább sürgölgődik a konyhában. Nagysokára újra megszólal a Jorgli:

— Minek híják a te Istenedet, Vera?

— Ki mered mondani? Atya, Fiu és Szentléleknek.

— Merem: Atya, Fiu és Szentlélek. Minek annyi? Látod, az enyimet csak egynek híják: Jehova . . . Jehova, Vera!

Az ünnepély lefolyása Nagybecskerekén.

A mai nemzeti ünnep egyszersmind ünnepe volt Nagybecskerek városának is. Már a kora reggeli órákban hatalmas nemzeti lobogókat lengetett a tavaszi szellő középületeinkről, a vármegyeház, városház, kir. törvényszék, pénzügyigazgatóság, kaszinó épülete, az iskolák valamennyien zászlódiszt öltöttek, sőt a templomok tornyáról is vígan lengett a magyar nemzeti lobogó, hirdelve a nap jelentőségét.

Az idő kissé hűvös volt ugyan, de azért verőfényes napsugár emelte az ünnep jelentőségét. A fiúk kivétel nélkül nemzeti színű kokárdával, vagy karszalaggal jártak-keltek csoportosan, a kis lányok fehér ruhába öltözve, nemzeti színű pántlikával hajukban mentek el az iskolai ünnepségre, amelyet minden iskolában külön-külön megtartottak.

A polgárság is kellő módon kivette részét a nemzeti ünnepből, részt vett a kaszinóban megtartott ünnepségen, a r. k. templomban megtartott isteni tiszteleten s egyáltalában a mai ünnepnap lefolyása teljesen méltóan folyt le a hagyományokhoz, mert Nagybecskerekén a lakosság, bárha nem is tisztán magyarajku, de magyarul érez és gondolkodik.

Az ünnepségek lefolyásáról az alábbi tudósításaink számolnak be:

A templomok ünnepe.

Az izraelita templomban reggel 7 órakor volt istentisztelet, a melyen nagyszámú közönség vett részt. Dr. Klein Mór főrabbi emelkedett szellemű hazafias beszéde kapcsán az éppen jelenlegi Purim ünnepből indulván ki, hang súlyozta, hogy az ünnep ez idén kettős jelentőséggel bír az által, hogy édes magyar hazánk felett is akkor tájt dőlt el a kocka (a Purim szó kockát, sorsot jelent), ha vajjon

„rabok maradjunk
vagy szabadok legyünk-e“?

Az isteni gondviselés láthatatlan keze Purimot teremtett a nemzet számára is, Hamanjának gonosz terveit a nemzet ezeréves alkotmánya, jogai és igazai ellen meghiusultak, füstbe mentek — habár később puskák és ágyúk füstjébe — és Mardokaius szelleme, igazságszeretete és becsületes szándéka haza és trón iránt megmentették a hont és királyi házat a fenyegető végveszélytől.

Fél kilenckor a református egyház ünnepelt, a hol Szalay József tiszteles mondott lelkes beszédet.

A hivatalos istentisztelet délelőtt kilenckor ment végbe a róm. kath. templomban a hatóságok képviselői és nagy közönség jelenlétében. Ott voltak Rónay Jenő főispán, dr. Grandjean József polgármester, Langer Antal p. ü. igazg. helyettes, dr. Sztraity György g. k. esperes, a törvényszéki bírák, a vármegyei, városi, pénzügyigazgatósági tisztikar, a városi bizottsági tagok, a főgimnáziumi ifjúság és a női zárda növendékei. A misét Szabó Ferenc apát-plébános celebrálta fényes segédlettel, mialatt a kóruson Nock er János vezetése

alatt a vegyes énekar Kempter zenés miséjét adta elő. Istentisztelet végével a nagybecskereki polgári dalárda a himnuszt énekelte, amelynek felzendülő akkordjai mellett távozott a tempiumi közönség.

Ünnepély az iskolákban.

A nagybecskereki községi főgimnázium zártkörű ünnepélyt rendezett, a melyen csupán a tanári kar és az ifjúság vett részt. A Szózat elénekzése után Rácz Jenő VIII. o. t. ügyes beszédben vázolta a nap jelentőségét, utána Szántó Gábor VIII. o. t. szavaltta el E. Kovács Gyula „Arpád siri álma“ című költeményét. Dölle Jenő VII. o. t. március 15-éről értekezett, majd Demkó Miklós VII. o. t. adta elő Abrányi Emil „Lánccsörgés“ ét. A szép és minden ízében sikerült ünnepélyt a Herr Odön tanár vezetése alatt álló énekkar Hymnusa fejezte be.

A közs. népiskola is szokott hazafias lelkesedéssel ülte meg a nemzeti ujjáébredés napját. Reggel 8 órakor a róm. kath. templomban az ifjúság számára szent misét mondott Wagner Nándor hitoktató, a melyen az ájtatosságot nagyban emelte a felső kereskedelmi és az elemi iskolai tanulók szép éneke. Istentisztelet után az intézet nagytermében gyűlt össze a tanítói kar az ifjúsággal, ahol a tanügyi hatóság képviselőjében megjelent Sziklay P. Gyula kir. tanfelügyelő számos iskolaszéki tag és vendég. Az ünnepély a „Hymnus“-sal vette kezdetét, mely után az intézet igazgatója Baaden Károly lelkes szavakkal, a gyermekek fölfogásához mért modorban méltatta a nap jelentőségét. Az igazgató szép előadásának hatása alatt ugy a közönség, mint az ifjúság lelkes éljenzésbe tört ki. Az ünnepély többi pontjait a tanulók szavaltatai és az intézeti énekkar hazafias dalai képezték, mely utóbbi Osztie Béla ügyes vezetése mellett nagy hatással működött. A tanulók közül szavaltak: Szilay Margit, Liszkay Loránt, Pálffy János, Fésűs Mari, Hajdu József, Stákiés Milos, Haidegger Gyula, Rácz Viktor IV-ik Retsler István és László László V. oszt. tanulók, kik mindannyian hazafias tüzzel és kellő hangsúlyozással mondtak el egy-egy alkalmi költeményt. A szépen sikerült ünnepély az igazgató záró beszédével ért véget.

Az Olvasókör ünnepélye.

A nagybecskereki olvasókör által a kaszinó nagy termében ma délelőtt 11-kor rendezett ünnepségen nagy és válogatott közönség jelent meg, különösen hölgyek vettek részt nagy számban.

A polgári- és felső kereskedelmi iskolák tanulóiból összeállított vegyeskar énekével kezdődött az impozáns ünnepély s midőn az énekkar Dold István vezetése mellett rázendíté az „Isten áldd meg a magyart...“, a közönség egy emberként fölemelkedett helyéről s állva hallgatta végig nemzeti himnuszunkat, melynek elhangzása után az olvasókör népszerű elnöke, Szabó Ferenc apát-plébános lépett a délszaki növényekkel izélesen díszített dobogóra és a következő hangulatos gyönyörű megnyitó beszédet mondotta:

M. t. ünnepelő közönség!

Mint minden évben, ugy az idén is kedves kötelességének tartotta a Magyar Olvasókör e mai napot, mely utolsó negyedfélszázada-

dos történelmünk legszebb napja, különös ünnepélyvel megülni.

Miért nevezem én az 1848 dik év március 15-ét utolsó negyedfélszázados történelmünk legszebb napjának?

Tekintsünk vissza és vessünk egy futó pillanatot ezen korra: az eddig független, az eddig egységes, az eddig szabad, az eddig semmi más népek alá nem rendelt Magyarország 1526-ban Mohácsnál romba dőlt; területileg, politikailag, vallásilag, társadalmilag darabokra tört és prédája lett töröknek, németnek.

Es ha voltak is dicős napok, ha voltak is a hazaszeretnek, az önfeláldozásnak ragyogó példái, ezek csak nagyon is mulékony felvillanások voltak, hogy csakhamar a komor, a zord idők tengerébe, a szenvedések és fájdalomk oceanjába merüljenek.

Soha elszomorítóbb látvány nem tárult a hazafi szeme elé, mint melyet Magyarország képe negyedfélszázadon át, még a török hódítás megszűnté után is nyújtott: láttunk egy országot, Magyarországnak neveztek, melynek királyai, melynek leggazdagabb, a legnagyobb kiváltságokkal felruházott főnemesei magyar nyelvet nem értették, vagy a magyar a nyelvet beszélni szégyenlelték; láttunk királyi, országos és megyei hivatalokat, országgyűléseket, megyegyűléseket, melyeken nem magyar, hanem latin szó hangzott; közép és felső iskolákat latin tannyelvvel; láttunk országgyűlést, mely szabadon csak pénzt és vért szavazhatott meg, minden más, az ország nemzeti, gazdasági és kulturális életét illető kérdésekre nézve csak örökös kérelmesekre és panaszkodókra volt kárthatva; láttunk alkotmányt, mely csak az ország lakosainak egy tizedét részesítette kiváltságokban; láttunk idegen hadsereget, mely az országot mint valamely meghódított tartományt megszállva tartotta; és láttuk a nép millióit tulajdon es jogok nélkül, kizárva a hivataloktól, de gúnyedve a vér és pénzadó alatt, mert ezen osztály, melynek földje, hazája, jogai nem voltak, tartotta fenn vérével és adójával az országot.

Ilyen volt negyedfélszázad alatt Arpád országa, azon ország, melyről királyi hitlevelek, királyi eskük azt állították: Magyarország szabad és független ország; semmi más népek vagy országnak alávetve nincs, hanem saját törvényei, szokásai és alkotmánya szerint kormányzandó.

Es jött a nagy nap; 322 év óta a magyar történelemnek legdicősebb napja, jött 1848. március 15-ike: és megrendült, a hazai föld, és romba dőlt, mit alkotmánynak neveztek; és elvetettett e mai napon a mag, a szabadság, a testvériség, az egyenlőség magva megnőtt terebélyes fává, melynek árnyékában talál védelmet, talál otalmat, talál biztonságot e haza minden polgára, e haza minden nemzetsége, e haza minden vallása.

De ne higyük, hogy az e mai napon elvetett magvak, a szabadság, az egyenlőség, a testvériség magvai, habár jól termő, habár jól előkészített talajba vették, azonnal csirázta, azonnal gyökereztek azonnal hajtanak kezdetek. Vértenger, drága honfivér tengerébe áztatta azokat; vész és vihar, mely Istenté-

A lány egy kicsit megszeppen, babonás, előítéletes sejtélem száll belé. Talán a hangtól, a melylyel kimondta, talán a névtől, a melyről csak annyit tudott, hogy az egy rettenetes, kegyetlen, bosszualló Isten, aki megbünteti az apák vétkeit harmad és negyed izziglen. El-lágyulva ment hozzá, de csakhamar összeszedte magát.

— Jorgli! — mondta látszólag szánakozó hangon és szinte szemérmetlen módon ült most mellé a zsákokra. Bocsáss meg, hegy ámitottalak mindig. Ugy van bizony, a hogy mondtam: Komolyság ez mind, holnap is láthatod majd. Szegény zaklatott teremtés vagy, segíteni akarok rajtad, jóvá teszem a hibámat. Birkanyírásakor minden gyapjút nektek viszünk, a sógoréknak is megmondom, az egész falunak. Jó módok lesz, az apád visszafogad, házat is vehettek nemsokára, mindig akad egy, olesón, kótyavetyén. Megköszönöd te azt még nekem egyszer, ostoba, édes Jorgli!

A forróság, de még inkább a lány közelsége, ahogy megint rázorította a fülére tömött, feszes keblét, arcába kergette a vért Jorgliak. Esztelen, örült gerjedelem szállotta meg egyszerre.

— Hát szeretsz? — sivit fel rekedten és utána kap szinte kínálkozó derekának merész, vad mozdulattal. Kétségbeesett tusa támadt kö-zöttük. Jorgli valóságos állati dühvel keresi az ajkát, hogy ráperzselyen egy lihegő csókot. A hangtalan dulakodás közben megbotlik a lány egy bográcsban és kimerülten, szuszogva hátrahanyatlik a zsákokra. Örjögve csókolja most

Jorgli nyakra-főre, míg a lányból kitor a ré-mület:

— Jézus! . . . Jorgli! . . . Te! . . . Te bamba! Te Judás! . . . Eressz! Péter, Péter! Nézd!

A nagy sivalkodásra berohannak a férfiak, elöl a Péter. Jorgli csak most tér eszméltre. Ijedten, megborzongva löki el magától a topor-zékoló, öklelő leányt. Sápádtan menekül a sarokba és összegubbaszkodik, mint a sün, mikor bántó kéz közeledik feléje. A tagbaszakadt, ölnyi legény nagyot csap a fejére, hogy Jorgli hosszát kapá-lózza rogy össze, arra aztán nekirent a többi is, ki öklellé, ki lapáttal, ki doronggal. Péter föl-kapta a megvasalt hadarót és suhogva röpti feléje.

— Mondtam, ugy-e? ordítja. Hát nesze, nesze, te zsidó!

Elcsukló, rémséges ordítás szakad ki a megkínzott emberből s rángatózva kaparja kör-mével a földet. De a másik csapásnál már csak egy nagyot vonaglik, egyet, melyet sóhajt, az-után elfekszik mozdulatlanul a földön . . .

*

Eljötték az öreg zsidók is, szomszéd falvak szakállbillegető bölcs vénei. A Jorgli véres testét megmosták langyos, szennytisztító vízzel, szép, talpig érő fehér talárba öltöztették, a kezeit összekötötték zsinaggal ájtatos imára, majd beleburkolták a fekete sávós, bojtos imaleber nyegbe és lassan, óvatosan beleemelték a gyalu-latlan deszkakoporsóba. Morogva, vontatottan mondják a hozzávaló imát. Az öreg Abraham komoran némi mindent, szokás nem tör ki belőle.

Ugy áll ott szótlán, magabaszállva, mint egy századok porából feltámadt Ammon rabbi, ki az újév ünnepi Muszafimát megtoldá az ítéletnap emlékezetével. Istennel beszélő lelkének nyugalmát a minden rituálék legborongósabb halott bucsuztatója, az „Adonáj mo odon“ se tudja megzavarni, csak gondolkodik töprengve a szöve-gén: Micsoda az ember, hogy Te, oh Alkotó, tekintetdre méltatod? Hivásod egész törekvése s mikép az árnyék suhan tova. Reggel még virul, mint a nyiló virág, alkonyra válva sápadt és hervatag . . .

De éjjel, mikor mélységes álomban szunynyad a falu, akkortájt, hogy a Jorgli megötlék, nesztelen, suhanó léptekkel elhagyja a házat és odabotorkál fáradt, öreges járással a Kondánék ablaka alá, megkopogtatja halkán és szőlő átok-mondó hangon:

— Alszol-e Verona? Emlékszel, ugy-e, volt egyszer egy fiam, szelid gyerek, rosszra képtelen. Megöltétek. Esztendőig ámitottad, rugdostad, esztendőig hivat ki ellene az ördögöt, hogy harcoljon az ő Istenevel. Esztendőig ne legyen neked se nyugtod, szabaduljon rád a pokol minden ördög hada, minden kinjával és ne halljad te soha, de soha az édes gyermeked ajkáról a megszólítást: anyám! Légy átkozott, te, az apád, a szeretőd és minden ivadékod harmad és negyed izziglen! En mondom azt, a vén Abraham, az Urra, a Jehovára, aki örökké-való és egyetlenegy! Dicsőítsék uralkodásának fenséges neve az idők végéig! . . .

a, különös ün-
8 dik év már-
történelmünk

ink egy futó
dig független,
pad, az eddig
deli Magyar-
ba dőlt; terü-
társadalmilag
töröknek, né-

ok, ha voltak
feláldozásnak
nagyon is
csakhamar
szünetedések
ek.

em tárult a
Magyar-
még a török
látunk egy
ék, melynek
legnagyobb
nesel magyar
ar a nyelvet
ályi, országos
eket, megye-
hanem latin
kat latin tan-
ely szabadon
neg, minden
az d a s á g i
lető kérdé-
esésekre és
ttunk alkot-
osainak egy-
an; látunk
szágot mint
megszállva
tulajdon es-
től, de gör-
mert ezen
jogai nem
adójával az

rpádországa,
velek, királyi
ag szabad és
népnek vagy
m saját tör-
szerint kor-

óta a magyar
jött 1848
a hazai föld,
k neveztek;
g, a szabad-
agya megőnt
ékában talál
iztonságot e
den nemzei-

napon elve-
nyenlőség, a
dó, habár jól
onnal csiráz-
hajani kez-
tengere az-
y Istenítélet-

, mint egy
rabbi, ki az
az itéletnap
nek nyugál-
sabb halott
se tudja
gve a szöve-
oh Alkotó,
sz törekvése
Reggel még
álva sápadt

ban szuny-
t megölték,
a házat és
Kendának
szól átok-

gy e, volt
ra képtelen.
rugdostad,
ögöi, hogy
g ne legyen
d a pokol
ival és ne
gyermeked
y atkozott,
y ivadékod
lom azt, a
aki örökké-
lkodásának

ként tombolt végig e hazán, edzette meg azokat és a bekövetkezett dermesztő hidegben, a honfikebel melege mentette meg azokat az enyészettől.

Es az ily féltékeny gondnal megvédett és ápolta mag nőtt és nőtt és erősödött és husz év után megtermette legelső, legbecsesebb, legédesebb gyümölcsét: a balmat, a kibékülést, a szeretetet a korona és nemzet között, és ennek következtéképpen a magyar nemzet önrendelkezését saját hazájában.

Megjött ami századokon át mint egy édes, de elérhetetlen álomkép lebegett hazánk legjobbjainak szemei előtt, megjött hazánk területi épségének helyreállítása, megjött a magyar nyelvnek uralma a magyar földön, megjött a törvény előtti egyenlőség, megjött a szellemnek felszabadítása a cenzura alól, a sajtószabadság, megjött minden kiváltságnak megszüntetése és mindezeknek koronája, megjött a független, felelős, magyar minisztérium és a népképviselő.

Negyedfélszáz év óta most látta a külföld legelőször, hogy van egy független, alkotmányos Magyarország; negyedfélszáz év óta most volt letéve először a magyar nemzet sorsa a magyar nemzet kezébe.

Ki ne remélte volna ekkor, hogy az önzés, a rut haszonlesés, a kaján irigység, az átkos uralomvágy örökre visszavonulnak az őduikba, hogy a hazának annyi szenvedése, annyi megaláztatása után helyet engedjenek a legtisztább, a legönzetlenebb, a legszentebb hazaszeretetének?

Ki ne remélte volna ekkor, hogy most, felszabadulva az átoksúly alól, minden magyar elme csak a magyar haza dicsőségéről gondolkodik, minden magyar szív csak a haza boldogságáért dobban, minden magyar kéz csak a magyar haza felvirágzásáért fáradozik?

Ki ne remélte volna ekkor, hogy végre elkövetkezett az idők telje és hogy most mennek majd teljesebbé a legnagyobb magyarok szavai: Magyarország nem volt, de lesz!

Oh gonosz hamarság, mily gyorsan foszlottak szét hitvány rongyokká a nemzet legjobbjainak reményei! Mert ki hitte volna akkor, alig hogy a rabláncok kezünkről lehullottak, hogy ádázabb gyűlölettel tör magyar magyarrá, mint egykor tatár, török és német?

Ki hitte volna akkor, hogy nincs az a sár, nincs az a piszok, melytől megkímélve lesznek azok, kik csak hazájokért fáradoztak, csak hazájuk jogaiért küzdöttek?

Ki hitte volna akkor, hogy a magyar parlament, a nemzet szentélye, oly hamar vásárrá lesz, kufárok barlangjává válik, melyben az önzés, az egyéni érdek tart árlejtést a nemzet jogai fölött?

Ki hitte volna akkor, hogy 30 évi önrendelkezés utáni elég idő arra, hogy teljesen kimerült anyagi és erkölcsi erővel, teljesen megrendült bizalommal és kivesszett hittel hazánk jövője iránt állunk a minden téren rendezetlen, összekuszált és létünket fenyegető nagy kérdések előtt, és állunk szemben egymással is a legádázabb, a leggyűlöletesebb és legnemtelenebb fegyverekkel!

De nem március 15-dike hozta reánk ezeket; a magyarokon nyugvó régi átok teljesült ismét: átok verte meg a magyart, mert az soha együtt nem tart! Hazánk egyik legrégebbi történetírójának szavai teljesültek ismét: a magyar a jármót nem tűri, de szabadon élni nem tud. (ingi impatiens libertatis incapax).

Törpe, elsatynyult, megromlott nép lettünk. Es mi mégis eljöttünk e mai napnak megünneplésére; ; eljöttünk és el fogunk jönni minden évben, ünnepeink most és ünnepeink fogunk minden évben: anyák, hajadonok, atyák és ifjak, mindnyájan eljövünk, hogy Széchenyi, Kossuth és Deák aranyiszta, minden földi szennytől ment hazaszeretettől tanuljunk hazaszeretetet.

Eljőnek az anyák, hogy Isten szeretete után ezen aranyiszta hazaszeretetet oltás gyermekeik gyengéd szívébe, hogy ezen két érzés, Isten és haza, legyen egész életükön át vezérlő csillaguk.

Eljőnek a hajadonok, hogy mint a régi római Vesta-szüzek ápolják és soha kialudni ne engedjék gyengéd keblökből a hazaszeretet szent lángját és hogy ezt egykor a család szentélyébe vigyék át, hogy ott világítson, hevítsen és hogy ott mindeneket betöltsön.

Eljőnek az atyák, eljőnek az ifjak és eljövünk mindnyájan, hogy hazánk hű fiainak példáján tanuljuk szeretni hazánkat; tanuljunk fáradni, tünni, nélkülözéseket szenvedni, hogy e hazának minden gyermeke boldog és megelégedett legyen e hazában, és hogy hazánk a szabadság, egyenlőség, testvériség, a törvény, jog és igazság alapján virágzó, dicső és hatalmas lehessen.

Ez legyen mindennapi forró imádságunk

a Mindenhatóhoz, ezt engedje megérnünk a Mindenható!

Zarubay Andor szavaltá ezután Abrányi „Március 15-ike“ című költeményét sok pathoszszal.

Az ifjúsági énekkar egypár magyar népdalt és egy kurucdalt adott elő kellő praecizitással, amit a közönség tetszése jeleül meg is tapsolt.

Dr. Demkó Endre mondta el ezután költői lendülettel hasonlatokban és szép eszmékben gazdag alkalmi beszédét, melynek az volt a magva, hogy ez a mai ünnepnap nem a vezéreké, hanem a népé, amely kívánta a diadalt.

Következett ezután ismét a fiatal dalosok éneke, amely után

Barsy Ferenc adta elő Szabó Endrének „A szabadsajtó emléknepje“ című költeményét.

A szózat dallamainak elhangzása után, amit a közönség állva hallgatott meg, dr. Nagy Dezső köszönte meg az olvasókör igazgatósága nevében a nagy számú közönségnek szíves részvételét, amivel a lélekemelő hazafias ünnepség pont déli 12 kor véget ért.

Jegyzői tanfolyamhallgatók ünnepélye.

A jegyzői tanfolyam hallgatósága is megünneplte március 15-ikét. A polgári iskola dísztermében lefolyt ünnepségen jelen volt Rónay Jenő főispán, az egész előadói kar és nagyszámú közönség hallgatta meg Hegedűs János ügyvezető igazgatónak tartalmas és lendületes beszédét. Utána Schoderbeck Elek szavaltá el a „Talpra magyart“, Pongor Elek alkalmi felolvasást tartott, Hegedűs József Tóth Kálmán „Előre“ című költeményét szavaltá el, amit Terék Mátyas záróbeszéde követett. Az ünnepségen a polgári dalárda is közreműködött, a himnusz és szózat előadásával.

A nagybecskereki Keresztyén Ifjúsági Egyesület ma este zártkörű estélyt rendez az ev. ref. lelkészlakban.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Purim.

„Vala Assvérus idejében (ez az Assvérus, a ki uralkodik vala Indiától fogva Szerecsenor-szágig száz és huszonhét tartományokon), mikor királyi székében, mely vala Susánban, lakodalmat szerze minden Fejedelmeinek és szolgálóinak: Perziának pedig és Médának Hatalmasai, Főemberei és a tartományoknak fejedelmei előtte valának.“

A hatalmas király be akarta mutatni vendégeinek az ő szépséges feleségét, Vástit, de ez nem akart megjelenni, miért is Assvérus elűzte a palotából és elrendelte, hogy új feleséget kereszenek neki a susáni szüzek közt. A kiválasztott hajadon pedig egy zsidó leány volt, a csodaszép Eszter, Mardokeus unokahuga és nevelt leánya. Assvérus megérinti őt aranypálcájával, a mi az eljegyzés szimbóluma volt és neijévé tette.

Volt azonban a királynak egy gonoszlelkű, dolyfős tanácsadója, Haman, a ki megkövetelte, hogy mindenki porig hajoljon előtte, a mit Mardokeus, a királyné nagybátyja, nem akart megcselekedni, miért is Haman annyira megharagudott reá és egész fájára, hogy elhatározta, hogy kiirtja a zsidókat. Elrendelte, hogy állítsák föl az akasztófát a kertben Mardokeus részére és az ő halála legyen a jeladás a zsidók leöltésére.

Történt azonban, hogy a királyt orgyilkosok meg akarták ölni és Mardokeus, a ki folyton a királyi palota kapujában ácsorgott, fölfedezte az őszeseeküvést. A király Eszter révén megtudta, hogy ki mentette meg életét és halálából azt mondta Eszternek:

— Bármit kívánj jutalmul, megteszem!

Eszter erre elmondta a királynak, hogy Haman föl akarja akasztatni Mardokeust és ki akarja irtani a zsidókat. A király erre dühében eltávozott a kertbe. Eszter pedig bevonult hálószobájába. Haman tudta, hogy most milyen sors vár reá és utána ment Eszternek, hogy életéért könyörögjön. Ebben a pillanatban visszatért Assvérus és betoppánván felesége hálószobájába, ott találta Hamant. Azt hitte, hogy Haman az ő családi szentélye ellen tör és dühében elren-

delte, hogy akasztásák föl Hamant a Mardokeus számára készült akasztófára. Egyszersmind elrendelte, hogy vonassék vissza a zsidók leöltéséről szóló rendelet, sőt megengedte, hogy a zsidók „megölnék és elvesztenék minden népnek és tartománynak seregét, a mely ő reájuk támadna, kicsinyeket és asszonyembereket és marháikban zsákmányt vetnének. Azt művelnék pedig egy napon minden tartományban tizenharmadik napján a tizenkettődik hónap, mely az Adár nevű hó.“

Ez a szörnyű öldöklés el is következett és a zsidók hetvenöt ezer embert öltek meg Assvérus királyságában Adár 13-ikán. Tizennegyedikén pedig örömnapot ültek és örömlükben ajándékokat küldözgettek egymásnak. Ezt a napot, a Pur szó után, mely sorvetséget jelent (t. i. erre a napra volt a zsidók kiirtása elhatározva) purimnak nevezték el. Az ajándékozásnak pedig, mely most is divik, slachmónesz a neve.

Ez a története a holnapi zsidó ünnepnapnak, mely oly szépen nagyon megírva Eszter könyvében a megilah-ban, hogy váltotta meg Eszter az ő szépségével a zsidók életét.

— Az építési bizottságból. A városi építési bizottság tegnap délután ülést tartott, melyen dr. Grandjean József polgármester elnökléte alatt részt vettek: Napholz Agoston, Wolfinger Viktor, Krumenacker Ferenc, Polczner Lajos, Machalek József, Zachariás József, Jacoby Gábor, Mattanovich György és Kupuszárovits Miklós. Az ülés egyetlen tárgya volt a város által létesítendő három óvoda részére szükséges telek kijelölése. A tanács tagjai már előzőleg megismerltek tiz telket, amelyek mindenike alkalmasnak látszik az óvoda elhelyezésére, de a bizottság magasaknak találta a telektulajdonosok követeléseit, miért is megbízott a tanács, hogy olcsóbb telkek után puhanódzon, illetve a már kifizelt telkek tulajdonosaival jusson a városra nézve előnyösebb megállapodásra. Egyben kimondotta a bizottság, hogy teljesen új óvoda épületeket emel és mindenikre 6000 frt költséget irányoz elő, vagyis a megvásárlandó telkekről a rajtuk levő épületeket eltávolítja. Az új óvodák közül egy a német negyedben, egy a Gradnicában és egy az Oppova negyedben lesz elhelyezendő. Tekintettel, hogy most Nagybecskereken több mint 200 eladó ház van és így az árák nagyon jutányosak, a bizottság egy-egy megfelelő telekért 800-1000 frtnál nem hajlandó magasabb összeget megajánlani. Az új óvoda épületek egész modern berendezésű épületek lesznek, teljesen a miniszteri terveknek megfelelőleg, szabadon fognak állani a telek közepén, magas termekkel, nagy ablakokkal. Mindenik épületben egyszersmind az ovónőnek is lesz lakása, a szabadon maradó terület pedig játszótérül szolgál a kisdedeknek, amely éppen e célból be fog fásítottatni. Az új óvodáknak még ebben az esztendőben teljesen készen kell lenniük.

— Kiss Sándorról. Volt nekünk egy édes száju, dalos poétánk, a ki lelke minden dobbanásával magyar volt s átplántálta ezt a hazaszeretetet az ő jó diákjaiba, a kiknek nagyrésze azóta saját lábán jár, önálló ember már épp olyan hazafias szívvél, mint régi mesterük. Ilyenkor, március idusán érkezett el az ő napja, ilyenkor más ember lett egészen. Forrt, hevült benne a hazafias lelkesedés s rendesen kifejezésre is talált az egy lángoló ódában, a melyben ott kesergett a multak dicsősége s ott ujongott a jövő diadalmas reménye. Hitte erősen s belénk is oltotta azt a hitet, hogy boldog, nagyon boldog lesz még a magyar. Aztán szürke köd borult az emlékezetére s elvitték egy nagyon szomorú helyre. S im Isten csodája talán, az égi hatalmasok jósága, hogy éppen ma érkezik hír róla, március idusán, az ő legszentebb ünnepén. Kiss Sándor állapotában erős a javulás, megismeri az ismerősöket, elbeszélget velük mindenről, emlékezik a legcsekélyebb apróságra s tud nevetni is. A szomorú ember visszanyerte jóízű humorát s talán épp úgy lelkesedik a mai napon, mint mi, a kik annyira távol vagyunk tőle, hogy csak a lelkeink ölelkezhetnek össze rajongó ölekezésben. Hittük mindig, hogy nem pusztulhat el nyomorultan az a fényes elme, s im a szabadság ünnepére visszanyerte a mi dalos poétánk elméjének szabadságát s talán nemsokára újra itt lesz közöttünk, az ő régi, jó emberei között, a kik megsirattuk balsorsában s zokogunk az örömtől, a mikor jó hír érkezik róla.

— A magyar ipar pártolása. A belügyminiszter a magyar ipar pártolása érdekében körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, a mely szerint a kereskedelemügyi miniszterhez számos panasz érkezett, hogy egyes törvényhatóságok irodai szükségleteiket a hazai cégek mellőzésével külföldi cégeknél rendelik meg. A körrendelet meghagyja a törvényhatóságoknak, hogy a jövőben szükségleteiket hazai cégeknél szerezzék be és ezzel is támogassák a hazai ipart.

— A zombolyai adóhivatal panamája. A zombolyai adószikkasztás büntígyében ma érdekes momentum történt. Ozveggy Kerek Ernőné ugyanis három lédát adott fel Karánsebesre címezve, ezt azonban a kikindai törvényszék vizsgálóbírája lefoglalta. A délutáni órákban telefonozzák lapunknak, hogy a lédák tartalmát jelenleg nézik át Szontagh Hugó vizsgálóbíró és Thury Mihály számtanácsos.

— Vásár. Torontál-Vásárhely község előjárósága hivatalosan közli velünk, hogy az ottani tavaszi országos vásárt folyó hó 17-én és 18-án tartják meg. A vásárra sertéseket is szabad felhajtani.

— A ronggyűjtés nem csak egy közgazdasági fontossága közismeretű dolog. A hulladékok ezen neme sokszerű ipari értékesítésénél fogva a kereskedelmi forgalomnak is becses cikkét képezi. Külállamban a ronggyűjtés ezért közhatalosági uton is előmozdítatik, nevezetesen Német- és Angolországban külön berendezések szolgálnak a felhalmozott készletek elraktározására és értékesítésére. Nálunk az utóbbi évtized folyamán a ronggyűjtés lényegesen hanyatlott, a mi főképp a hazai papíripar helyzetét nehezíti meg, mert a szükséges nyers anyag drágulását idézte elő. A ronggyűjtésben beállott hanyatlás oka jórészt a tulszigoru közegészségügyi rendszabályokban keresendő, miert is nagyon indokolt volna, ha magasabb nemzetgazdasági érdekből hatóságaink vexatív jellegű intézkedésektől eltekintenek s hogy az idevágó törvényes határozmányok végrehajtásánál inkább a dolog lényegére s nem üres formálításokra ügyelnének. A temesvári kereskedelmi és iparkamara, midőn üzletköreink figyelmet ezen értékes nyersanyag forgalmának emelésére felhívja, egyszersmind késznek nyilatkozik ez irányú megkeresés alapján a hatósági részről netán észlelt akadékoskodó eljárás megszüntetése céljából a szükséges lépéseket saját hatáskörében megtenni.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtök: Bánk-bán.
Péntek: Napoleon öcsém.

* Goldstein Számi. Szerencsétlenebb ötlete alig lehetett Szalkayéknak, mint mikor tegnapi béreltszűnetben adták elő Goldstein Számit. Szó sincs róla, Kövesi Albert egyénisége vonzó Nagybecskereken s ezt eléggé dokumentálta a színházban tegnapi megjelent közönség, a mely valósággal ünnepelte őt, — hanem azért tisztán a béreltszűnetnek lehet tudni az ijjesztően üres házat. Rendes körülmények között olyan publikum verődött volna össze, a milyent még nem láttunk a színházban, így azonban okulhat az igazgató a tapasztalatokon.

Kövesi Albert valósággal bővített kiadásban játszotta el Goldstein Számit. Ötletesebb volt, mint bármikor, hiszen a saját munkáját kellett diadalra juttatnia. A sikere mellett legjobban bizonyít az a harsogó kacaj, a melylyel a kicsiny, de lelkes közönség fogadta minden szavát, minden mozdulatát. Felvonások közben is számtalanszor tapsal fogadták, szóval óvációt ért s éppen azért sajnáljuk, hogy üres ház előtt volt kénytelen játszani, mert az ő distingvált, finom alakítása megérdemelt volna nagyobb publikumot is, jóllehet van e ki Goldstein Számit nem ismeri?

A többi szereplők Réti Lina, Holéczy Ilona, Borsiczky Ilona, Pálfi Mariska, Honti Elma, Kovács Sándor, Déri Béla, Kalmár Gyula, Szentmiklóssy, Szepessy voltak.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Március 18. A Toraki hitelszövetkezet mint az ország közp. hitelszöv. tagja rendes közgyűlése.
Március 22. A „Fényi takaré- és előlegezési szövetkezet” IV. évi rendes közgyűlése.
Március 29. A „Torontál-Tordai hitelszövetkezet” rendes évi közgyűlése.

TÁVIRATOK.

Március 15-ike a fővárosban.

Budapest, márc 15. (A „Torontál” ered. táv.) Nagy lelkesedéssel ünnepelte meg a főváros polgársága a mai napot. Sok középület és magánépület föl volt lobogóva. A Petőfi-társaság a Vigadóban rendezte az ünnepséget. Az egyetemi ifjuság az új városházán diszgyűlést tartott. Az összes iskolákban ünnepeltek.

A transzváli háború.

Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti táv.) Kimberleyből jelentik: Az innét kiküldött csapatok megszállották Boshofot, ahol sok fegyvert találtak.

Budapest, márc 15. (A „Torontál” ered. táv.) Ladysmithből jelentik: A burok a Sárkány- és Riggars-hegység egyesülésénél erősen elsáncolva állanak nehéz ágyakkal.

Budapest, márc 15. (A „Torontál” ered. táv.) Bloemfontain bevétele, mint utólag jelentik, úgy történt, hogy French tegnapelőtt bombázással fenyegette a várost, mire kitűzték a fehér zászlót és Roberts diadalmasan bevonult.

Steyn elnök a harcoló burgherekkel észak felé menekült.

Határidő-üzlet.

Budapest, márc 15. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Erős kínálat mellett gyöngye vételkedv. Az árak 10 fillérrel emelkedtek. Kötetett:

Buza 1900 áprilisra	7.63—7.64
Buza 1900. szept. re	7.86—7.87
Rozs áprilisra	6.41—6.42
Zab áprilisra	5.00—4.01
Tengeri 1900. májusra	5.27—5.28

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről

Ervényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p.
éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunarról: este 8 óra 34 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.
Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p.
(csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: éjjel 2 óra 18 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunarra: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 óra kor.
Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, 1900. március 15-én.

Diszeloadás március 15-ének emlékére:

Bánk bán.

Szomorujáték 5 felvonásban. Irta: Katona József.

Személyek:

H-ik Endre, Magyarország királya	Szentmiklóssy B.
Gertrudisz, királyné	Bereznay Anna
Béla	*
Endre } gyermekei	* * *
Ottó, Gertrudisz testvéröccse	Sz. Nagy Imre
Bánk bán, Magyarország nagy ura	Kalmár Gyula
Melinda, felesége	Holéczy Ilona
Soma, fiacskájok	*
Mikhal bán } Melinda bátyjai	Krémer Sándor
Simon bán }	Márkus Ödön
Zászlós ur	Arnold Antal
Petur bán, bihari főispán	Deéry Béláné
Miska bán, a királyiak nevelője	Csillag Benő
Solom mester, pék	Virágh Ferenc
Beudeleiben Jaidore	Pálfi Mariska
Udvarnok	Erdei Boriska
Biberach	Kovács Sándor
Tiborc, paraszt	Szepessy Gusztáv

Kezdeté 1/8 órakor.

Holnap pénteken, március 16-án zóna-előadás fél-helyárral:

Napoleon öcsém.

Hirdetések.

Ház- és föld-eladás.

Nagy Becskereken a mellenczei-utcában 49. ö. i szám alatt fekvő, egy 5 szobás és két 2 szobás lakást tartalmazó ház, továbbá Jarkovác községében fekvő 73 hold kitünő minőségű szántóföld és több parasztház, előnyös vételáron és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ugy a nagybecskereki házat, mint a jarkováci földet törlesztés bankkölcsön terhelé, melyet vevő átvállalhat. A bekezdéssel emlitett házból levő 5 szobás lakás f. évi május hó 1-jétől bére is vehető. Szóbeli vagy írásbeli felvilágosításokat a fölirott ad. 265—33

Poroszkay Béla.

(Nagy Becskerek.)

Egy használt Ruszton Proctor-féle 10-es

cséplőgarnitúra,

egy Kühne-féle 13-as

sorvető,

két darab

csöves tengeri daráló,

egy kézi daráló,

külön-külön is eladó.

Cim a kiadóban.

264—103

Tenyész kan

6 darab 1 1/4 évesek,

tisztavérű Mangolicza fajta

eladó.

Gróf Karátsonyi Camilló

urad. tisztartósága. (262—3)

Laudontanya, via Versecz.